BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm005270

Dane szczegółowe

Właściciel:	**wujo**
Kraj:	**Polska**
Okres historyczny:	**II wojna światowa (Polska)**
Znaleziono:	**b.d.**
Materiał awersu:	**alpaka**
Materiał rewersu:	**mosiądz**
Wykończenie:	**brak**
Sygnowanie:	**BUTTONS LIMITED**
Wytwórca:	**BUTTONS LIMITED (Birmingham)**
Średnica:	**16.0 mm**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●-|-**
Profil:	**(| - dwuwarstwowy, wypukło-płaski**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 3-pałki]
- orzeł

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-09-14 15:12**

Opis guzika btrm005270

Polski guzik wojskowy dla PSZ - według wzoru 1928
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia orła w koronie otwartej o trzech kwiatonach, z głową zwróconą w swoją prawą stronę, z tzw. przepaską zakończoną rozetami z piór przypominającymi pięcioramienne gwiazdy. Przepaska, zwana również *sztynglami* umieszczona jest w górnej części skrzydeł orła. Na obrzeżu guzika, 2 mm od brzegu, znajduje się wypukła obwódka (1 mm grubości i 1 mm wysokości). Rysunek awersu nie jest do końca typowy dla polskich guzików wojskowych wzór 1928.

Rewers sygnowany: BUTTONS LTD B'HAM (dwie skrzyżowane szable).

Przeznaczenie i datowanie
Guzik ten jest wzorowany na guzikach wzór 1928, jest to wersja dla wojsk lotniczych Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii.
Guzik wzór 1928
Guzik ten jest określany mianem ***wzór 1928***, gdyż nowy wizerunek godła państwowego, który widnieje na tym guziku, został wprowadzony na mocy: *Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach*[1], *(Dz. U. z 1927 r. Nr 115, poz. 980)* **zaczął obowiązywać od dnia 29 marca 1928 roku.** Nowy wizerunek orła został zaprojektowany przez profesora Zygmunta Kamińskiego[2] i był wzorowany na orle z epoki Stefana Batorego. Rozkaz Ministra Spraw Wojskowych, opublikowany w Dzienniku Rozkazów Nr 11/1928 z dnia 1 maja 1928 r. poz. 129 - *Godła państwowe w wojsku*[3]. *(Dz. Rozk. M. S. Wojsk. z 1 maja 1928 r., Nr 11, poz. 129)* regulował wszelkie sprawy związane ze zmianą wizerunku godła państwowego, w tym na guzikach mundurowych. Guziki te były przeznaczone dla oficerów i szeregowych. *Guziki mundurowe z orzełkami dotychczasowego rysunku* zezwolono donaszać do dnia 28 marca 1930 roku. Nowe mundury i płaszcze musiały być zaopatrzone już *w guziki z wizerunkiem orła nowego wzoru*. Szczegóły techniczne dotyczące guzików pozostawiono takie, jak to określał Rozkaz Ministra Spraw Wojskowych opublikowany w Dzienniku Rozkazów Nr 10/1927 z dnia 24 marca 1927 r. poz. 85 - *Guziki mundurowe dla oficerów i szeregowych - uzupełnienie przepisów ubioru polowego wojska*[4]. *(Dz. Rozk. M. S. Wojsk. z 24 marca 1927 r., Nr 10, poz. 85) Guziki (.) wykonane z białego metalu, masywne, o wymiarach: duży guzik o średnicy 22 mm., mały guzik o średnicy 16 mm.* Guziki duże (grubość blachy 1,5 mm) noszone były na piersiach bluzy mundurowej i płaszcza, na rękawach, na dragonach (pas z tyłu płaszcza) i na kieszeniach. Guziki małe (grubość blachy 1,25 mm) noszone były na naramiennikach, na podpince czapki oraz rozcięciu płaszcza oficerskiego.

Źródła
- Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska
- [1] Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach .
- [2] Wikipedia.pl - Zygmunt Kamiński (malarz)
- [3] Śląska Biblioteka Cyfrowa - Dziennik Rozkazów, 1928, R. 11, nr 11
- [4] Śląska Biblioteka Cyfrowa - Dziennik Rozkazów, 1927, R. 10, nr 10
- Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999
- Kustowski W. - POLSKIE GUZIKI REGULAMINOWE NIEWOJSKOWE od 1918 roku, Kraków 2014
- POLSKIE GUZIKI WOJSKOWE w XX wieku, Elbląg 1988
- Wikipedia.pl - Godło Rzeczypospolitej Polskiej
- Wikipedia.pl - Polski orzeł wojskowy
- Wikipedia.pl - Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie
- Wikipedia.pl - Polskie Siły Zbrojne w Wielkiej Brytanii
- Wikipedia.pl - Wojsko Polskie (II RP)

Wytwórca: BUTTONS LIMITED (Birmingham)

BUTTONS LIMITED, to angielska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, która powstała w 1907 roku i skupiała kilku różnych wytwórców guzików (Thomas Carylyle Ltd., Harrison Smith Ltd. and Plant, Green and Manton Ltd.). Powodem dla którego doszło do połączenia firm była chęć podniesienia konkurencyjności firmy na rynkach międzynarodowych. Firma została zarejestrowana pod nazwą BUTTONS LIMITED w Londynie i Birmingham w 1909 roku. W 1913 roku firma miała trzy lokalizacje w Birmingham: Portland Street, Worstone Lane oraz Clissold Street i wykonywała guziki, klamry do pasów oraz różnego rodzaju wytłoczki metalowe. Część guzików tej firmy została wyprodukowana w Londynie. Firma wykonywała również matryce oraz maszyny do produkcji guzików. Znakiem rozpoznawczym firmy, oprócz napisu BUTTONS LIMITED BIRMINGHAM, są dwa skrzyżowane miecze. W latach 70-tych XX wieku cała firma przeszła pod zarząd Francis Sumner Ltd (Francis Sumner Engineering) i zaprzestała produkcji guzików.

Wnioski na podstawie guzików występujących w Buttonarium
Firma produkowała głównie brytyjskie guziki wojskowe, ale też guziki dla Sułtanatu egipskiego, a w okresie II wojny światowej wyprodukowała też guziki na potrzeby Polskich Sił Zbrojnych stacjonujących w Anglii.

Źródła
- Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999
- Polskie guziki wojskowe w XX wieku - Katalog z wystawy, Elbląg 1988

www.britishbadgeforum.com - Buttons Ltd.
www.oldcopper.org - Buttonmakers Birmingham
www.ukdfd.co.uk - Button makers and their backmarks

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.
Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. ***Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-17 14:50**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.05